

Vergaderjaar 1990–1991

21 857

Goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Migratie inzake de uitvoerende werkzaamheden van de Organisatie in Nederland

Nr. 7

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 18 januari 1991

I. Algemeen

Met genoegen heb ik kennis genomen van de instemming van de leden van de fractie van de P.v.d.A. met de herstructurering van het migratiebestel.

De logische consequentie hiervan is naar hun oordeel de overeenkomst met IOM, waaromtrent enkele nadere vragen rezen. Omdat het hier gaat om een min of meer zelfstandig orgaan van een internationale organisatie waarvan het personeel onderworpen is aan het IOM Statuut, vroegen de leden van de fractie van de P.v.d.A. hoe de daadwerkelijke controle op de uitvoering geregeld is. Hierover merk ik het volgende op. De zelfstandigheid van het IOM-kantoor in Nederland is op grond van de overeenkomst tussen de Staat der Nederlanden en IOM Genève beperkt. Volgens deze overeenkomst is de Staat der Nederlanden de beleidsbepalende partij. Vaststelling van activiteiten, dan wel uitbreiding ervan of toevoeging van nieuwe activiteiten geschiedt op verzoek van of in overeenstemming met de regering. Toezicht op de uitvoering vindt vervolgens plaats, op grond van het in artikel V bedoelde overleg tussen regeringsvertegenwoordigers en IOM en door middel van het in artikel IV, lid 3 bedoelde jaarverslag. Ik ben bereid om dit jaarverslag met commentaar van regeringszijde aan uw Kamer toe te zenden.

Ten aanzien van de vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie of het verdrag in zijn huidige vorm de mogelijkheid kan bieden om een op te richten terugkeerbureau te integreren in de nu voorgestane IOM-vestiging en daaraan gekoppelde vaststelling dat de instelling van een terugkeerbureau niet in de overeenkomst is geregeld, kan ik het volgende mededelen.

Het is juist dat de instelling van een terugkeerbureau niet in de overeenkomst is geregeld. Deze overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Internationale Organisatie voor Migratie, (Trb. 1990, 80 en 110) voorziet in artikel I lid 5 en artikel IV lid 1c evenwel in het volgende:

– «Al deze en toekomstige activiteiten zullen worden uitgevoerd op verzoek van of in overeenstemming met de regering, afhankelijk van de beschikbaarheid van financiële middelen»;

– «Indien op verzoek of met instemming van de regering toe te voegen activiteiten door IOM in Nederland worden ondernomen (...), zal de Regering bijdragen aan de financiering van de kosten daarvan, in overeenstemming met onderling overeen te komen modaliteiten, naast de onder a en b van deze paragraaf bedoelde bijdragen.»

Afhankelijk van de goedkeuring van de overeenkomst door het Parlement ligt het in het voornemen van mijn ambtgenoot van Justitie van de bovengenoemde mogelijkheden gebruik te maken en IOM te verzoeken uitvoering te geven aan het door dat Ministerie voorgestane beleid inzake een humaan en bestuurlijk effectief terugkeer- en uitzettingsbeleid, zoals in de betreffende paragraaf in het regeerakkoord inzake het terugkeerbureau is vermeld.

De vormgeving en spoedige implementatie van dit terugkeerbureau als onderdeel van de IOM vestiging in Nederland wordt thans in nauwe samenwerking tussen het Ministerie van Justitie en IOM voorbereid. Hierbij zij tevens opgemerkt dat een effectieve uitvoering van dit beleid een goede samenwerking vergt met organisaties, die ervaring en deskundigheid bezitten terzake van de problematiek van asielzoekers. Verwezen kan overigens worden naar de uitvoering van soortgelijke programma's door IOM in de Bondsrepubliek sedert 1979 en in België sedert 1984.

In de toelichtende nota noemt de regering als belangrijkste element de aanpassing van de structuur van het migratiebestel, dat een terugtrekkende overheid een deel van de aan haar in de loop van de tijd toebedeelde verantwoordelijkheden in toenemende mate zal overdragen aan buiten de overheid werkzame organisaties. De leden van de V.V.D.-fractie menen te weten dat het kenmerk van het huidige bestel nu juist is, dat van oudsher alle verantwoordelijkheden aan een aantal particuliere organisaties is overgelaten. Deze stelling is juist. Zoals de leden van de fractie van de V.V.D. evenwel terecht memoreren, heeft de herstructurering betrekking op de overdracht van taken, personeel en financiële middelen van de overheid, (directie voor de Migratie) en van een aan de overheid gelieerd orgaan (Bureau van het Emigratiebestuur), aan IOM. In de voorgenomen eindstructuur blijven de reeds bij de particuliere organisaties berustende verantwoordelijkheden ongewijzigd. Als bijkomende effecten van de herstructurering kunnen tevens genoemd worden de fusie van een aantal op dit terrein werkzame particuliere organisaties in één werkorganisatie te weten het Nederlands Migratie Instituut en daarnaast de vereenvoudiging van de adviesstructuur door onderbrenging van alle adviestaken bij de S.E.R.

Voor een beter inzicht in de wijzigingen in de verhouding tussen IOM en Nederland moge het navolgende overzicht dienen. Nederland is sedert 1951 lid en mede-oprichter van I.C.E.M., later I.C.M. thans IOM en bepaalt als zodanig mede het beleid. In de loop van de tijd zijn in samenwerking met de Nederlandse overheid bepaalde activiteiten door IOM uitgevoerd. Specifieke contacten en samenwerking bestonden er vele jaren met betrekking tot emigratie naar Latijns-Amerika (met name Brazilië, waarbij IOM behulpzaam was bij de afstemming van vraag en aanbod en om de emigranten bij integratie in het bestemmingsland te assisteren (Selective Migration Program).

Tevens voorzag IOM ook in financiële middelen uit het «Earmarked Adjustment Fund» ten behoeve van emigratie. Meer recent bestaan soortgelijke contacten en vormen van samenwerking bij de remigratie van Chilenen en Argentijnen (vluchtelingen en asielgerechtigden) en de remigratie van een (beperkt) aantal andere vluchtelingen, zoals bijvoorbeeld Vietnamezen in het kader van gezinshereniging, naar Australië, Canada en de Verenigde Staten.

Op het terrein van toelating van door Nederland uitgenodigde vluchtelingen verzorgt IOM het vervoer naar Nederland van deze vluchtelingen

onder meer via het doorgangscentrum in Bataan op de Filippijnen. Dit gebeurt in samenwerking met de Hoge Commissaris voor de vluchtelingen en de Ministeries van Buitenlandse Zaken en Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

Tot slot kan worden vermeld dat reeds een aantal jaren een medewerkster van IOM op Schiphol de aankomst van deze uitgenodigde vluchtelingen regelt en andere vluchtelingen tijdens hun transit op Schiphol op weg naar andere bestemmingen assisteert.

De jaarlijkse bijdrage van Nederland is gebaseerd op een door de Council van IOM vastgestelde hoogte in de vorm van een verplichte contributie voor het lidmaatschap.

De bijdragen aan IOM zijn:

Jaar	Lidmaatschap	Overige
1989	Sw.Fr. 825.383	
1990	Sw.Fr. 885.132	f 2 000 000 ¹
1991	Sw.Fr. 984.400	

¹ Bijdrage van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (ten behoeve van repatriëring van gestrande gastarbeiders)

Na de ratificering zal naast de voornoemde bijdragen jaarlijks een bijdrage in de operationele kosten van het te vestigen Nederlandse kantoor worden gegeven.

Deze bijdrage is in 1991 e.v. begroot op f 2 263 000,- (exclusief loon- en prijsbijstellingen).

Gevraagd is op welke wijze Nederland zal profiteren van de diensten en activiteiten die na ratificering van de overeenkomst zullen worden afgenomen.

Zoals eerder is uiteengezet, heeft Nederland in zekere mate gebruik gemaakt van de diensten die IOM aan die lidstaten kan aanbieden waar een vertegenwoordiging ontbreekt. Het is duidelijk dat een dergelijke vertegenwoordiging een nauwere operationele samenwerking zal bewerkstelligen. In die landen waar IOM vertegenwoordigd is, blijkt dat op snelle en adequate wijze kan worden gereageerd op wensen van de betreffende regeringen.

In het operationele verdrag worden de taken genoemd die IOM voor de Nederlandse overheid zal gaan uitvoeren.

Bij het benoemen van af te nemen diensten en activiteiten mag ik ook nog verwijzen naar hetgeen ik hierboven naar aanleiding van een desbetreffende vraag van de P.v.d.A.-fractie heb vermeld inzake de mogelijkheid een eventueel terugkeerbureau te integreren in de nu voorgestane IOM-vestiging.

De positie van de Nederlandse Antillen en Aruba vallen niet onder de werking van de overeenkomst. De V.V.D.-fractie verwijst in dit verband naar artikel 18 van het Statuut van IOM. Bovendien wilden zij weten wat hiervan de consequentie is voor het (re)migratiebeleid ten aanzien van de Antillianen en Arubanen. Aangenomen wordt dat art. VII van de Overeenkomst bedoeld wordt.

Ik merk hierover het volgende op. De overeenkomst regelt de vestiging van een IOM-kantoor in Nederland en de werkzaamheden die IOM ten behoeve van de Nederlandse regering zal gaan verrichten. Noch de Nederlandse Antillen, noch Aruba nemen deel aan de overeenkomst; anders gezegd zij zijn geen partij bij de overeenkomst. Dit wordt tot uitdrukking gebracht in artikel VII van de Overeenkomst. Aan het feit, dat de Nederlandse Antillen en Aruba geen partij zijn bij de overeenkomst, zijn geen consequenties verbonden voor het (re)migratiebeleid ten

aanzien van de Antillianen en Arubanen; hun positie is geregeld in de Basisremigratiesubsidieregeling 1985 (Stb. 1985, nr. 596; gewijzigd Stb. 1988, nr. 59).

Inzake de specifieke status van Turkije en Marokko in IOM en de verhouding tussen Nederland en Turkije respectievelijk Marokko in relatie met de remigratieproblematiek wordt het volgende opgemerkt.

Turkije heeft bij IOM de waarnemerstatus en overleg is gaande om deze status om te zetten in een lidmaatschap. De huidige status sluit niet uit dat wanneer Turkije IOM zou verzoeken om bepaalde activiteiten uit te voeren, bijvoorbeeld remigratie van Turken uit West-Europa naar Turkije, dat niet zou kunnen geschieden, indien financiering aanwezig zou zijn.

Wat Suriname betreft zou een mogelijkheid kunnen zijn, dat gebruikmakend van de nauwe relaties tussen IOM en de OAS (Organization of American States) zou kunnen worden bijgedragen, met toestemming van de Surinaamse regering, aan een remigratiebeleid in de vorm van bepaalde projecten (bijvoorbeeld Return of talent program).

Dit zou mogelijkwijze in het bijzonder kunnen gelden in de huidige situatie.

Ten aanzien van Marokko geldt, zoals ook voor de overige Maghreb-landen, dat IOM is gebleken dat er weinig belangstelling bestaat voor activiteiten van de organisatie.

Overigens sluit dit niet uit dat van de kant van de West-Europese lidstaten, waaronder Nederland, de Noordafrikaanse herkomstlanden er op zouden kunnen worden gewezen, dat toetreden tot de IOM ook in hun belang kan zijn.

De organisatie vindt haar kracht in de deelname van een zo groot mogelijk aantal lidstaten; bij een breed gedragen lidmaatschap is, in de tussenstatelijke verhoudingen, een mate van solidariteit bij de oplossing of het beheersbaar houden van de wereldwijde migratievraagstukken van groot gewicht.

De leden van de V.V.D.-fractie nodigden de regering uit te beargmenteren waarom de overeenkomst als zodanig geen wijziging brengt in de taken en bevoegdheden van instellingen zoals die bij of krachtens de Emigratiewet geregeld zijn, en dat derhalve tenuitvoerlegging van deze overeenkomst geen strijdigheid met de wet zou opleveren. Dreigt niet, zo menen deze leden het gevaar dat er een te lange periode van «onwettigheid» zal ontstaan tussen het feitelijk ten uitvoer brengen van de onderhavige overeenkomst en de afkondiging in het Staatsblad van de wet tot wijziging van de Emigratiewet. Zij gaven de regering in overweging na te gaan of in dit geval een kleine, snelle wijziging van de Emigratiewet niet geboden was.

Ik merk hierover het volgende op. Uit de gestelde vragen meen ik te mogen opmaken, dat er hier sprake is van enige verwarring omtrent de gevolgen van de onderhavige overeenkomst enerzijds en de gevolgen van het op korte termijn in te dienen wetsvoorstel tot wijziging van de Emigratiewet anderzijds. Gelijk in de toelichtende nota reeds uiteengezet is, wordt door de onderhavige overeenkomst geen afbreuk gedaan aan de rechten en bevoegdheden die het Emigratiebestuur en de bestaande aanmeldingsorganen thans aan de Emigratiewet kunnen ontleen. Aan de vestiging van een IOM-kantoor in Nederland zijn voor de bestaande instellingen slechts enkele feitelijke gevolgen, geen rechtsgevolgen, verbonden:

– de werkzaamheden van het Bureau van het Emigratiebestuur ten behoeve van (aspirant-) migranten kunnen worden teruggebracht en de

thans met die werkzaamheden belaste ambtenaren kunnen in dienst treden van IOM;

– de kwantiteit van werkzaamheden, die door de bestaande aanmeldingsorganen worden verricht, wordt beïnvloed: (aspirant-)migranten zullen immers ook de mogelijkheid krijgen zich voor voorlichting en advies tot het IOM-kantoor te wenden.

Anders gezegd, er komt met de vestiging van IOM in Nederland een aanmeldingsorgaan in de zin van artikel 23, onder a, van de Emigratiewet bij, zonder dat dit de rechten en bevoegdheden van de reeds bestaande instellingen aantast. Een snelle «tussentijdse» wijziging van de Emigratiewet is dan ook niet nodig. Iets geheel anders is de voorgenomen en ook eerder reeds aangekondigde wijziging van de Emigratiewet. Het daartoe strekkende wetsvoorstel zal binnen afzienbare tijd worden ingediend. Zoals bekend en zoals ook in de toelichtende nota uiteengezet is, zal door een nieuwe wettelijke regeling van het migratiebestel gekomen worden tot een bundeling van de diverse instellingen, die zich thans met migratie bezighouden. Die nieuwe wettelijke regeling zal uiteraard wel juridische gevolgen voor de rechten en bevoegdheden van de bestaande instellingen met zich brengen.

Gegeven de gevoeligheden op het terrein van de migratievoorlichting en de noodzaak van een goede taakverdeling achtten de leden van de V.V.D.-fractie het wenselijk dat de regering een nadere precisering verschaft over de voorlichtingstaak van het IOM kantoor. Gelet op de samenhang wordt ook ingegaan op de activiteiten van het NMI.

Op 26 oktober 1990 is een overleg aangevangen tussen de voorzitter en leden van bestuur van het NMI, een vertegenwoordiging van IOM en van dit Ministerie.

Dit en volgend overleg werd gevoerd op basis van een notitie over de herstructurering van het migratie-bestel, toegespitst op de posities van de twee uitvoerende organisaties ten opzichte van elkaar en ten opzichte van het Ministerie op de taakverdeling, wenselijke samenwerkingsvormen en overlegstructuur. Een belangrijk aspect was de taakverdeling rond de voorlichting.

Uitgangspunt is geweest hetgeen ik in mijn brief van 5 juli 1990 (Kamerstuk 20 707, nr. 8) aan uw Kamer heb geschreven:

«Het NMI draagt met als uitgangspunt het vastgestelde migratiebeleid zorg voor de voorlichting aan individuele migranten en/of groepen migranten over de immateriële aspecten van hun mogelijk vertrek. Tevens geeft het NMI voorlichting over materiële aspecten, hetgeen geschiedt in samenwerking met IOM c.q. op basis van door IOM vervaardigd materiaal terzake. Deze voorlichting dient een verantwoorde keus door de migrant over zijn/haar vertrek mogelijk te maken. Het NMI begeleidt op verzoek van de migrant hem of haar bij het keuze proces met betrekking tot de migratie beslissing.»

Op basis van dit uitgangspunt is de volgende primaire procesgang beschreven. Het komt mij gewenst voor deze beschrijving wat uitvoeriger weer te geven:

«In het kader van het vastgestelde beleid zal het instrument voorlichting een belangrijke plaats dienen in te nemen. Het vastgestelde beleid wordt ter kennis gebracht aan de twee meer uitvoerend gerichte organisaties, te weten het NMI en de IOM. Een en ander zal leiden tot onder meer schriftelijk voorlichtingsmateriaal, door IOM te vervaardigen, dat gericht verzonden wordt aan migranten, organisaties van en voor migranten, (lagere) overheidsinstanties, instellingen etc. Daarnaast worden voorlichtingsbijeenkomsten belegd voor groepen migranten (door het NMI).

Als gevolg van de verspreiding van het voorlichtingsmateriaal en de voorlichtingsbijeenkomsten is het de aspirant-migrant duidelijk geworden dat in het kader van het drieslagstelsel twee mogelijke wegen openstaan. Hij/zij kan zich bij IOM melden met het verzoek om informatie en/of een aanvraagformulier te ontvangen dan wel alvorens deze stop te zetten zich te wenden tot het NMI voor persoonlijke begeleiding (immateriële voorlichting). Na, dan wel tijdens de eventuele persoonlijke begeleiding van het NMI meldt de cliënt zich bij IOM.

De cliënt ontvangt van IOM een aanvraagformulier met toelichting (meestal in de landstaal), procedurebeschrijving inclusief medeling over de vermoedelijke tijdsduur, algemene informatie over de organisaties binnen het bestel met vermelding van taken, adressen en telefoonnummers en specifiek informatiemateriaal.

In de procedure beschrijving wordt opgenomen dat de cliënt zijn aanvraag schriftelijk kan indienen, maar dat hij ook bij IOM hulp kan krijgen bij het invullen van de aanvraag door medewerk(st)ers van IOM, die de taal van de cliënt spreken.

Indien blijkt dat het voornemen om te migreren bij de cliënt onvoldoende gerijpt is, zal IOM doorverwijzen naar het NMI.

Vervolgens toetst IOM de aanvraag aan de regelgeving (eventueel voorzien van nadere instructies van het Ministerie) en legt de conceptbeschikking ter finale besluitvorming en financiële afwikkeling voor aan de Directie voor de Migratie.

Bij de beschikking ontvangt de cliënt informatie over de verdere procedure (vooralsnog alleen in het Turks en in het Frans), alsmede over de boekingsfaciliteiten, die IOM kan bieden.

Na ontvangst van de vertrekkaart kan de DM tot uitbetaling overgaan.»

Tot zover deze beschrijving. In bijgevoegde bijlage (bijlage 1) is de procedure schematisch weergegeven.

Daarnaast kan gewezen worden op het bibliotheek- en documentatiecentrum zoals IOM dat zal gaan beheren. Het is gericht op de Nederlandse migratiepraktijk en staat ter beschikking voor al degenen die geïnteresseerd zijn in de verschillende facetten van migratie. Ten behoeve van het Nederlandse kantoor staat tevens het centrale bibliotheek- en documentatiecentrum van IOM Geneve ter beschikking.

Naast het eerder genoemde schriftelijke voorlichtingsmateriaal is een verzameling audio-visueel materiaal beschikbaar.

Overigens kan ik u mededelen dat de onderhavige materie tot voorlopige overeenstemming tussen genoemde overlegpartijen heeft geleid.

In antwoord op de vragen inzake de overgang van het overheidspersoneel kan het volgende worden medegedeeld.

1. Het aantal formatieve personeelsleden van het Ministerie/Directie voor de Migratie dat zal overgaan naar het IOM kantoor bedraagt 20.

2. In artikel III, lid 6 van de Overeenkomst is vastgelegd dat de arbeidsvoorwaarden bij de IOM-vestiging niet minder gunstig zullen zijn dan die geldend voor Nederlandse rijksambtenaren. Op basis hiervan heeft mijn departement, mede namens IOM, overleg gevoerd met de bonden van overheidspersoneel, met als uitgangspunt het ARAR en het standaard arbeidsvoorwaardenpakket van IOM. Dit overleg, dat naar verwachting eind januari kan worden afgerond, heeft naar mijn mening geleid tot een gelijkwaardig pakket arbeidsvoorwaarden en een voldoende aantal garanties voor de medewerk(st)ers van de Directie Migratie en het Bureau van het Emigratiebestuur die overgaan naar IOM.

Deze garanties betreffen ondermeer een netto-salarisgarantie, een werkgelegenheidsgarantie voor een periode van 5 jaar, een garantie op wachtgeldaanspraken en een garantie dat geen pensioenbreuk zal optreden.

In strikte zin is geen sprake van vrijwillige overgang van het personeel omdat immers sprake is van overgang van de werkzaamheden van betrokkenen naar IOM. Op basis van het Sociaal Statuut Personeel van mijn departement heeft herplaatsing van de betrokkenen in een passende functie bij IOM plaatsgevonden.

In een zestal gevallen is bezwaar aangetekend tegen de plaatsing bij een bezwarencommissie, die deze bezwaren onvoldoende zwaarwegend oordeelde om tot een andere plaatsing te komen. In twee van deze gevallen is achteraf alsnog in overleg met betrokkenen tot een bevredigende oplossing gekomen.

3. Voorzien wordt in het kader van de herstructurering in een formatieplafond van 48 plaatsen (waarvan 13 in de verschillende remigratie- en emigratielanden, verbonden aan ambassades en consultaten). Dit houdt in een teruggang van een oorspronkelijk plafond van 75 plaatsen. (Zie geactualiseerde bijlage 1 bij brief van 23 juni 1989, bijlage 2a, conform toezegging tijdens het mondeling overleg d.d. 24 oktober 1990 (Kamerstuk 20 707, nr. 9)). Het begrote bedrag in 1991 is f 4,46 miljoen bij een bezetting van 48 plaatsen. Bij een bezetting van 75 plaatsen met een overeenkomstig gemiddeld kostenbedrag zou een bedrag van f 6,58 miljoen zijn begroot.

4. Van de 12 medewerkers van Turkse, Surinaamse, Marokkaanse en Spaanse afkomst, welke genoemd zijn in de brief van 7 april 1989 (Kamerstuk 20 707, nr. 5) zullen er naar verwachting 7 overgaan naar het IOM kantoor.

De leden van de V.V.D.-fractie hebben terecht opgemerkt dat het motief voor deze overgang lag in de door de regering gestelde eis van herkenbaarheid van de etnische identiteit.

Aan kandidaat-migranten dient de mogelijkheid te worden geboden zich persoonlijk te vervoegen bij één van de uitvoerende instanties, te weten het NMI of IOM.

Dit kan afhankelijk zijn van de fase van oriëntatie waarin zich betrokkene bevindt en de aard van de benodigde informatie.

Om die reden moet grote waarde worden gehecht aan de mogelijkheid dat een kandidaat-migrant met een andere dan de Nederlandse achtergrond ook bij IOM kan worden geholpen door bij voorkeur een landgenoot.

II Artikelen

Artikel I, lid 3

De leden van de V.V.D., vroegen, met verwijzing naar in Artikel I, lid 3, over de uitwisselingsprogramma's voor jongeren en de daarmee gemoeide financiële middelen.

a. Het jongerenprogramma vanuit Nederland naar Australië wordt *Working Holiday Scheme* (WHS) genoemd. Tussen Nederland en Australië werd in 1981 middels «exchange of letters» formele afspraken over dit WHS gemaakt.

Deze afspraken zijn in het verleden van Australische zijde op onderdelen aan de situatie in dat land aangepast en in Nederland sinds vorig jaar. De nadruk bij dit programma ligt volgens de Australische overheid op het culturele aspect. De Nederlandse deelnemer wordt tot maximaal 1 jaar toegelaten.

Studenten uit Australië kunnen als stagiaire in Nederland een werkvergunning verkrijgen. Er zijn geen specifieke financiële middelen voor aangewezen. De betrokkene draagt de kosten voor zijn/haar deelneming.

In 1990 werd aan 934 Nederlandse WHS-deelnemers een WHS-visum door de Australische Ambassade, Den Haag verstrekt. Er werden in dat jaar 3123 verzoeken om informatie over het WHS behandeld. Uit Australië werd door de Directie voor de Migratie 140 WHS-aanvragen ontvangen, waarvan aan 10 deelnemers een tijdelijke tewerkstellingsvergunning werd verstrekt.

b. De jongerenprogramma's vanuit Nederland naar Canada zijn:

- Agrarisch Programma Canada (APC);
- Algemeen Jongeren Programma Canada (AJP);
- Landbouw studentenprogramma;
- Canada-Netherlands Youth Exchange Program (CNYP).

Voor deze programma's bestaan sinds 1958 formele overeenkomsten. Tot dusver is de Directie voor de Migratie nauw betrokken bij de behandeling van APC aanvragen in samenwerking met het NMI en de Stichting Uitwisseling en Studiereizen voor het Platteland (SUSP) te Bergen (N.H.), eenals met de Canadese Ambassade. Het Agrarisch Programma Canada biedt aan Middelbare- en Hogere Land- en Tuinbouwstudenten maar ook aan degene met ervaring uit deze sectoren de kans tot maximaal een jaar in Canada te gaan werken, om zodoende buitenlandse praktijk-ervaring op te doen maar ook de mogelijkheid tot een zelfstandige vestiging te bezien.

Het AJP is uitsluitend bestemd voor Nederlandse studenten, die relaterend aan hun studierichting, tot maximaal 1 jaar in Canada als stagiaire mogen doorbrengen. Het CNYP vormt de algemene reciprociteitsregeling voor bovengenoemde programma's. De Canadese overheid hecht bijzonder belang aan de invulling van de reciprociteit door de Nederlandse samenwerkende organisaties.

In 1990 werden voor:

- het APC 140 deelnemersplaatsen goedgekeurd waarvan 138 werden vervuld;
- het AJP 60 deelnemersplaatsen goedgekeurd waarvan 60 werden vervuld;
- het Landbouwstudentenprogramma 150 deelnemersplaatsen vervuld en goedgekeurd.

Uit Canada werden onder het CNYP 16 aanvragen ontvangen waarvan 6 werden geplaatst bij een Nederlandse werkgever. Er zijn voor de uitvoering van het APC en het AJP alsmede voor het CNYP geen specifieke financiële middelen aangewezen. De betrokkene draagt de kosten voor zijn/haar rekening.

Artikel IV, lid 1

Toename van de te behandelen aanvragen kan leiden tot hogere exploitatiekosten bij het IOM kantoor in Nederland. Op basis hiervan kan de exploitatiebijdrage van thans f 2,263 miljoen (begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid) worden verhoogd tot f 2,5 miljoen. Meer uitgaven dienen in principe gefinancierd te worden uit de IOM-middelen. Uit de middelen van IOM komt volgens de begroting voor het kantoor in Nederland f 1 miljoen in 1991 ten goede van deze vestiging. Voor de grondslagen van de kostencomputaties van de taken die IOM zal uitvoeren, verwijs ik u naar bijlage 3.

Artikel IV, lid 3

Ik heb mij hierboven reeds bereid verklaard het jaarverslag van IOM met commentaar van regeringszijde aan de Kamer toe te zenden.

Artikel V

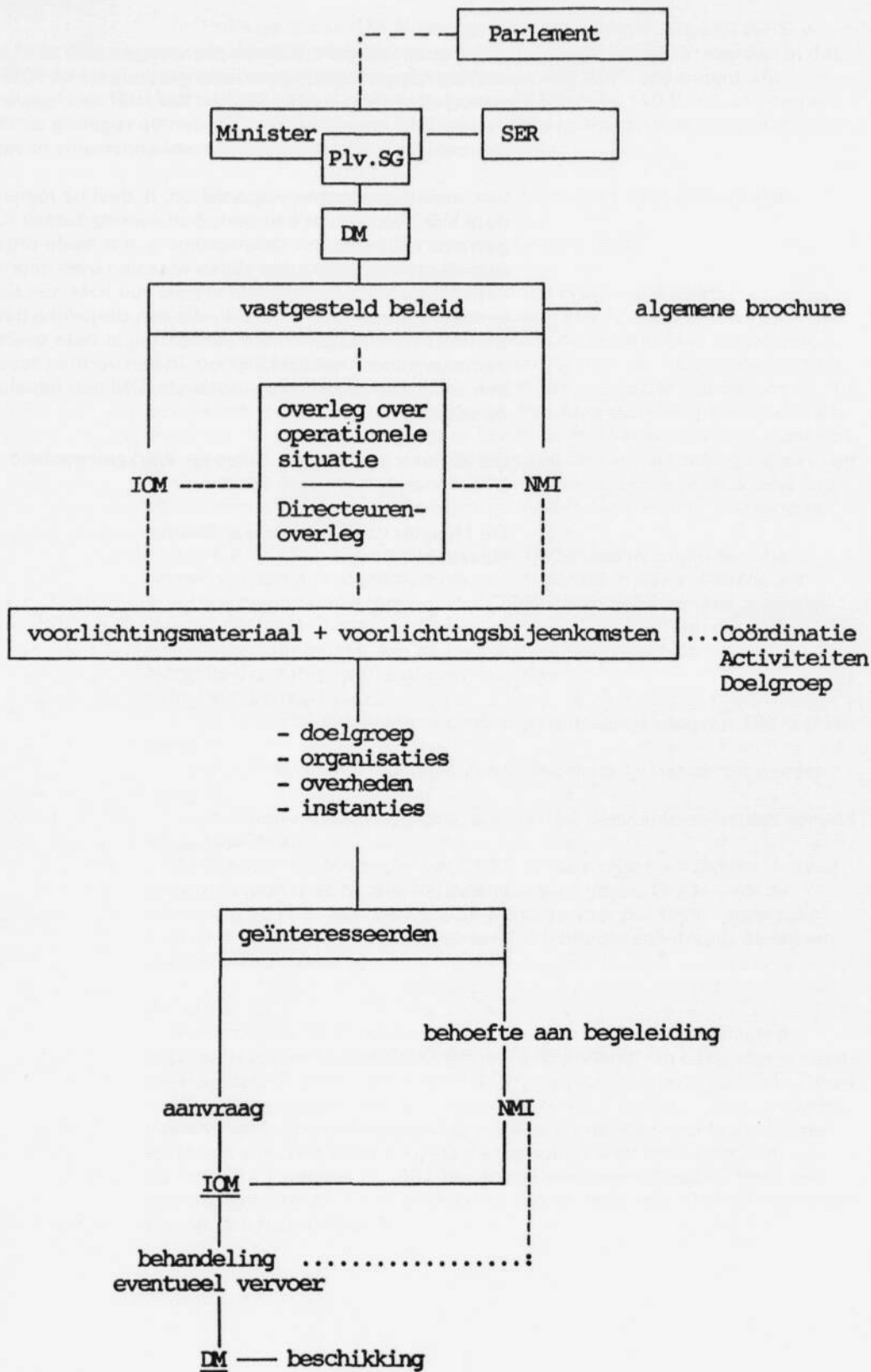
De leden van de V.V.D.-fractie vroegen zich af of naast een periodiek overleg tussen regeringsvertegenwoordigers en IOM niet tevens een periodiek overleg tussen IOM en het NMI zeer gewenst is, gezien de wederzijdse belangen. Zij nodigden de regering uit dit alsnog in de overeenkomst op te nemen dan wel anderszins te waarborgen.

Ik merk hierover het volgende op. Ik deel de mening van de leden van de V.V.D.-fractie, dat een periodiek overleg tussen IOM en het NMI gewenst is. Ik heb ook de overtuiging, dat beide organisaties geregeld met elkaar van gedachten zullen wisselen over migratie-aangelegenheden. Zowel de Directeur-Generaal van IOM, die deze bereidheid heeft kenbaar gemaakt, als het NMI, die een dergelijke bereidheid in haar Statuten heeft opgenomen, sterken mij in deze overtuiging. Ik acht het derhalve minder noodzakelijk om in een verdrag tussen het Koninkrijk en een volkenrechtelijke organisatie als IOM een bepaling van die strekking op te nemen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

Schematisch

Formatieplaatsen van de drie organisaties**1. Directie voor de Migratie**

In de formatie van de Directie zijn twee formatieplaatsen opgenomen ter ondersteuning van de Raad voor de Migratie. Uitgaande van de keuze om niet over te gaan tot de instelling van een Raad voor de Migratie, en de adviestaak bij de S.E.R. te laten, ontstaat er bij D.M. ruimte in formatieve zin. De financiële middelen, vrijkomend uit het niet bezetten van deze formatieplaatsen kunnen aangewend worden voor de financiering van het migratiebestel. Totale formatie 48.

2. I.O.M.

De voorgestelde formatie van I.O.M. is in evenwicht met de opgedragen taken. Totale formatie 30.

3. N.M.I.

In de presentatie van KBH bestaat de afdeling Regionaal Consulentenschap uit o.m. 18 regionale consulenten en 5 administratieve behandelingsmedewerkers. Aangezien de behandelde taken niet opgenomen zijn in het takenpakket van N.M.I. kunnen de vijf behandelingsmedewerkers vervallen.

Voorts is in het takenpakket van de regionale consulenten de dossieropbouw opgenomen. Ook dit komt te vervallen.

Uitgaande van de opgedragen taken zal de totale formatie circa 27 personen betreffen.

In de bezetting wordt voorzien in:

- 4 doelgroepcoördinatoren
- 16 à 17 consulenten
- 1 administrateur
- 1 secretaris/Beleidsmedewerker
- 3 à 4 secr. medewerkers
- 1 directeur

4. Samenhang

Formatie-ontwikkeling op basis van goedgekeurde begrotingen tot en met 1990 en verwerking van het voorstel per 1-1-1991.

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
S.P.R.B.W.	5	5	5	5	5	-
Tenasu	9	9	8,5	8,5	8	-
Maatsch. emi. centr.	15	14	13,5	13	13	-
Org. NMI	(2)	(28)	(27)	(26,5)	(26)	27
B.E.B.	14	14	14	11	10	-
D.M.	90*	83,5*	79,5	75	75**	48
I.O.M.					-	30
Totaal bestel (Org. NMI, DM, en IOM)	133	125,5	120,5	112,5	111	105

* incl. 15 niet-formatieve plaatsen.

** Formatieplaatsen, bezetting (inclusief vakatures) 68.

Uitgavenrealisaties c.q. uitgavenramingen migratie-organisaties volgens de onderscheidelijke Rijksbegrotingen.

x f 1000

	1988	1989	1990	1991 e.v.
Maatsch. org.*	1.273	1.121	1.15	–
Emigratiebestuur	1.600	1.544	1.431	–
Tenasu	0.750	0.799	0.910	–
SPRBW	0.499	0.465	0.450	–
N.M.I.				2.167
I.O.M.**				2.263
	4.122	3.929	3.941	4.43

* KEC, CEC, AEC, GES

** excl. lidmaatschapskosten

De raming 1990 is incl. een loonbijstelling van 0,13 mln. met een meerjarige doorwerking in de ramingsbedragen voor N.M.I. en I.O.M.

De verwachte mutaties bij slotwet 1990 (rijksrekening) zijn niet verwerkt. Dit betreft bijstellingen van als gevolg van subsidie afrekeningen voor «oude» dienstjaren en eenmalige additionele kosten i.v.m. de herstructurering van het migratiebestel.

Begroting IOM 1991

1. <i>Personeel</i>	
salariskosten	f 2 088 000
secundaire arbeidsvoorwaarden	f 130 000
	<u>f 2 218 000</u>
2. <i>Accommodatie</i>	
huur	f 240 000
schoonmaak, verzekering, energie	60 000
	<u>f 300 000</u>
bijdrage Justitie	-/f 75 000
	<u>f 225 000</u>
3. <i>Voorlichting</i>	f 610 000
4. <i>Kantoorkosten</i>	f 202 000
5. <i>Algemene kosten</i>	f 10 000
Totaal	<u>f 3 265 000</u>

Als grondslag voor bovenstaande kostencalculaties geldt het huidige uitgavenniveau van de onderscheiden begrotingscomponenten.

Ervaringscijfers over salariskosten gerelateerd aan het formatierapport van IOM, huidige kosten van voorlichting en kantoorkosten, en marktprijzen voor de kosten van accommodatie liggen aan deze begroting ten grondslag. Een andere opstelling van deze begroting, waar een onderscheid wordt gemaakt in de onderdelen voorlichting, uitvoering remigratieregelingen en overheadkosten, levert het volgende beeld.

a. *Voorlichting*

materieel (folders, audio/video etc.)	610 000
personeel voorlichting	f 664 000
	<u>f 1 274 000</u>

b. *Uitvoering remigratieregelingen*

personeel migratieregelingen	f 1 157 000

c. *Overheadkosten*

staf	f 397 000
accommodatie	f 225 000
kantoorkosten	f 202 000
algemeen	f 10 000
	<u>f 834 000</u>

Totaal	3 265 000